

C-795/19. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2019. október 29.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Riigikohus (Észtország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2019. október 24.

Felperes:

XX

Alperes:

Tartu Vangla

A többi fél az eljárásban:

Justiitsminister

Tervise- ja tööminister

Õiguskantsler

Az alapeljárás tárgya

Az alkotmányosság vizsgálata XX-nek a Tartu Vangla (tartui büntetés-végrehajtási intézet, Észtország) igazgatójának XX szolgálati jogviszonyának megszüntetéséről szóló, 2017. június 28-i határozata ellen indított keresete tárgyában folyamatban lévő eljárás keretében.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

Az uniós jog értelmezése – Az EUMSZ 267. cikk első bekezdésének b) pontja és harmadik bekezdése alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem a

2000/78 irányelvnek a 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (2) bekezdésének értelmezését érinti.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 2[7]-i 2000/78/EK tanácsi irányelv 2. cikkének a 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (2) bekezdését, hogy azzal ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályok, amelyek azt írják elő, hogy az előírt normát el nem érő, csökkent hallás a büntetés-végrehajtási tisztviselői tevékenység abszolút akadályát képezi, és amelyek nem engedik meg korrekciós segédeszközök alkalmazását a hallással kapcsolatos követelmények teljesítésének megítélése céljából?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

EUSZ 2. cikk

Az Európai Unió Alapjogi Chartája, a 21. cikk (2) bekezdése

A foglalkoztatás és a munkavégzés során alkalmazott egyenlő bánásmód általános kereteinek létrehozásáról szóló, 2000. november 27-i 2000/78/EK tanácsi irányelv (HL 2000. L 303., 16. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 4. kötet, 79. o.), a 2. cikk (1) és (2) bekezdése, a 2. cikk (2) bekezdésének a) pontja, a 2. cikk (5) bekezdése, a 3. cikk (1) bekezdése és a 4. cikk (1) bekezdése

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Eesti Vabariigi põhiseadus (az Észt Köztársaság alkotmánya, a továbbiakban: alkotmány), a 12. § (1) bekezdése és a 29. §

Vangistusseadus (a büntetés-végrehajtásról szóló törvény, a továbbiakban: VangS), a 146. § (1) és (4) bekezdése

Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seadus (az alkotmányosság vizsgálatára irányuló eljárásról szóló törvény, a továbbiakban: PSJKS), a 14. § (2) bekezdése

Väljateenitud aastate pensionide seadus (a megszerzett szolgálati évekre járó nyugdíjakról szóló törvény, a továbbiakban: VAPS), a 2. § 2. pontja

Vabariigi Valitsuse 22. jaanuari 2013. aasta määrus nr 12 „Vanglateenistuse ametniku tervisenõuded ja tervisekontrolli kord ning tervisetõendi sisu ja vormi nõuded“ (az Észt Köztársaság kormányának a büntetés-végrehajtási tisztviselők egészségi állapotára és az egészségügyi vizsgálatra, valamint az egészségügyi

bizonyítvány tartalmára és formájára vonatkozó követelményekről szóló, 2013. január 22-i 12. sz. rendelete), a 3–5. § és az 1. melléklet

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 Az Észt Köztársaság kormánya 2013. január 22-én a VangS 146. §-ának (4) bekezdése alapján elfogadta a büntetés-végrehajtási tisztviselők egészségi állapotára és az egészségügyi vizsgálatra, valamint az egészségügyi bizonyítvány tartalmára és formájára vonatkozó követelményekről szóló 12. sz. rendeletet (a továbbiakban: 12. sz. rendelet). A 12. sz. rendelet 2013. január 26-án lépett hatályba, és a 4. §-ában a büntetés-végrehajtási tisztviselőkre vonatkozó egészségügyi követelményként a hallással kapcsolatos követelményeket rögzít. Így a büntetés-végrehajtási tisztviselő hallási szintjének elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy a tisztviselő telefonon keresztül kommunikálni tudjon, és képes legyen meghallani a riasztásokat, valamint a rádiós kommunikációt (a 12. sz. rendelet 4. §-ának (1) bekezdése). Az egészségügyi vizsgálat során a halláscsökkenés nem haladhatja meg a jobb hallóképességgel rendelkező fül esetében 500–2000 Hz-es frekvenciánál a 30 dB-t, 3000–4000 Hz-es frekvenciánál a 40 dB-t, a rosszabb hallóképességgel rendelkező fül esetében pedig 500–2000 Hz-es frekvenciánál a 40 dB-t, 3000–4000 Hz-es frekvenciánál a 60 dB-t (a 12. sz. rendelet 4. §-ának (2) bekezdése). A 12. sz. rendelet 1. melléklete azon egészségügyi problémák felsorolását tartalmazza, amelyek akadályozzák a büntetés-végrehajtási tisztviselő szolgálati kötelezettségeinek teljesítését (a 12. sz. rendelet 5. §-ának (1) bekezdése), és abszolút egészségügyi akadály fennállása esetén kizárt valamely személynek a büntetés-végrehajtási szolgálatban való foglalkoztatása és a büntetés-végrehajtási tisztviselői feladatkör elsajátítása (a 12. sz. rendelet 5. §-a (2) bekezdésének első mondata). Az 1. sz. melléklet szerint az előírt normát el nem érő, csökkent hallás abszolút akadályt jelent.
- 2 XX (a továbbiakban: felperes) 2002. december 2-től a tartui büntetés-végrehajtási intézet büntetés-végrehajtási részlegének felügyelője volt, 2008. június 1-jétől pedig ezen intézet felügyeleti részlegén foglalkoztatták felügyelőként. Egy 2017. áprilisi egészségügyi vizsgálat során megállapították, hogy a felperes az egyik füle esetében csökkent hallóképességgel rendelkezik, amelynek mértéke 500–2000 Hz-es frekvenciánál 55–75 dB. A felperes hallókészülékkel rendelkezett, amelynek használatával a hallása megfelelt a követelményeknek. A felperes hallóképessége a másik füle esetében megfelelt a 12. sz. rendeletben előírt követelményeknek. A 2017. június 28-i határozatával (a továbbiakban: megtámadott határozat) a Tartu Vangla (tartui büntetés-végrehajtási intézet) igazgatója megszüntette a felperes szolgálati jogviszonyát.
- 3 A 2017. december 14-i ítéletével a **Tartu Halduskohus** (tartui közigazgatási bíróság, Észtország) elutasította XX-nek a megtámadott határozat jogellenességének megállapítása és kártérítés iránti keresetét. A közigazgatási bíróság álláspontja értelmében főszabály szerint célszerű olyan egészségügyi

követelményeket rögzíteni, amelyek kizárják a büntetés-végrehajtási tisztviselői tevékenységet. A közrend és a közbiztonság a társadalom olyan alapértékei, amelyek védelme céljából indokolt mások alapvető jogainak korlátozása. A hallással kapcsolatos, a 12. sz. rendelet 4. §-ának (1) bekezdése szerinti követelmény szükséges és indokolt intézkedésnek minősül annak érdekében, hogy a szolgálatban lévő büntetés-végrehajtási tisztviselők képesek legyenek a rájuk ruházott feladatoknak a büntetés-végrehajtási intézetek munkarendjének figyelembevételével történő teljesítésére.

- 4 A 2019. április 11-i ítéletével a **Tartu Ringkonnakohus** (tartui fellebbviteli bíróság, Észtország) hatályon kívül helyezte a közigazgatási bíróság ítéletét, és az ügyben új ítéletet hozott, amellyel a keresetnek helyt adott, a megtámadott határozatot jogellenesnek minősítette, és 60 havi munkabérnek megfelelő összegű kártérítést ítélt meg a felperes részére. A fellebbviteli bíróság e tekintetben alkotmányellenesnek nyilvánította a 12. sz. rendelet 1. mellékletét, és az ügy eldöntése során e melléklet alkalmazását mellőzte annyiban, amennyiben az előírt normát el nem érő, csökkent hallás a büntetés-végrehajtási tisztviselői tevékenység abszolút akadályát képezi. A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az említett norma sérti az egyenlőségnek az alkotmány 12. §-ának (1) bekezdéséből következő általános elvét és a bizalomvédelemnek az alkotmány 11. §-ának második mondatából eredő elvét.
- 5 A fellebbviteli bíróság a hallássérülteket a látássérültekkel hasonlította össze. A látással kapcsolatos követelményeket a 12. sz. rendelet 3. §-a rögzíti, és a látásélességnek az előírt norma alá csökkenése szintén abszolút akadályt jelent a büntetés-végrehajtási szolgálat tekintetében. A 12. sz. rendelet 3. §-ának (2) bekezdése szerint azonban a büntetés-végrehajtási tisztviselő jogosult kontaktlencsét és szemüveget viselni. A hallással kapcsolatos követelményeket a 12. sz. rendelet 4. §-a rögzíti, amelyben halláskárosodás esetére nem írták elő a hallókészülék használatának lehetőségét. A hasonló személycsoportokkal szemben alkalmazott eltérő bánásmód tekintetében észszerű és megfelelő indoknak kell fennállnia. Ez a kritérium jelenleg nem teljesül. A fellebbviteli bíróság megállapította, hogy el lehetne készíteni a büntetés-végrehajtási intézetben engedélyezett hallókészülékek jegyzékét. Az összes hallókészülék különbségtétel nélküli kizárása és a hallássérülteknek a büntetés-végrehajtási szolgálatból – a látássérültekkel ellentétben – történő kizárása azonban nem megfelelő.
- 6 A felperes jogos bizalma szintén sérült. A felperes 2002-ben lépett szolgálatba a Tartu Vangla (tartui büntetés-végrehajtási intézet) felügyelőjeként, amikor is a jogszabályok nem írtak elő hallássérülteket érintő korlátozásokat a büntetés-végrehajtási szolgálatban végzett tevékenység tekintetében. A felperes arra hivatkozott, hogy a szolgálati jogviszonyának megszüntetése miatt elvesztette a VAPS 2. §-ának 2. pontja szerinti, a megszerzett szolgálati éveken alapuló különnyugdíjhoz való jogot, amely nyugdíjat a szolgálatban maradása esetén néhány éven belül megszerzett volna.

- 7 A fellebbviteli bíróság megállapította, hogy a 12. sz. rendelet 1. melléklete alkotmányellenes annyiban, amennyiben az előírt normát el nem érő, csökkent hallás a büntetés-végrehajtási tisztviselői tevékenység abszolút akadályát képezi, e melléklet alkalmazását e tekintetben mellőzte, és a határozatot a Riigikohus (legfelsőbb bíróság, Észtország) elé utalta a rendelkezés alkotmányosságának vizsgálata céljából.

Az alapeljárásban részt vevő felek lényeges érvei az alkotmányosság kérdésével kapcsolatban

- 8 Az **Õiguskantsler** (ombudsman, Észtország) úgy véli, hogy a 12. sz. rendelet 4. §-a és e rendelet 1. melléklete ellentétes a foglalkozás megválasztásának az alkotmány 29. §-ából következő szabadságával és az alkotmány 12. §-ának (1) bekezdésével, amelyben rögzítették az egyenlőség általános elvét, és amely tiltja a hátrányos megkülönböztetést. Az ellentét abban rejlik, hogy nem írtak elő annak értékelésére vonatkozó lehetőséget, hogy a halláskárosodás akadályozza-e a büntetés-végrehajtási tisztviselőt a szakmai feladatai ellátásában, és hogy a halláskárosodás hallókészülék használatával korrigálható-e. A fellebbviteli bíróságnak vizsgálnia kellett volna a 12. sz. rendelet és a 2000/78 tanácsi irányelv között esetlegesen fennálló ellentétet, amely irányelvet a Võrdse kohtlemise seadus (az egyenlő bánásmódról szóló törvény) ültette át az észt jogba. A fellebbviteli bíróságnak értékelnie kellett volna, hogy a konkrét ügyben akadályozta-e a fogyatékos a büntetés-végrehajtási tisztviselőt a szakmai feladatai ellátásában.
- 9 A **Justiitsminister** (igazságügyi miniszter, Észtország) úgy véli, hogy a 12. sz. rendelet 1. melléklete nem alkotmányellenes. A büntetés-végrehajtási tisztviselő természetes hallásának olyan szinten kell lennie, amely segédeszköz nélkül is minden esetben biztosítja a saját és más alkalmazottak biztonságát, valamint a korlátlan kommunikációt. A büntetés-végrehajtási tisztviselők és a rendőrségi tisztviselők szolgálata tekintetében azonos követelmények alkalmazandók a hallással kapcsolatban.
- 10 A **Tervise- ja tööminister** (egészség- és munkaügyi miniszter) lehetségesnek tartja, hogy a 12. sz. rendelet és annak 1. melléklete a látássérült emberek és a hallássérült emberek között indokolatlanul alkalmazott eltérő bánásmódot eredményez, mivel a csökkent hallóképesség korrigálása – a csökkent látásélesség esetével ellentétben – nem megengedett. Más lenne a helyzet, ha a büntetés-végrehajtási tisztviselők egészségi állapotára vonatkozó követelményekről szóló szabályozás lehetőséget adna arra, hogy minden halláskárosodás esetében egyedileg vizsgálják a konkrét ügy körülményeit.
- 11 A **Tartu Vangla** (tartui büntetés-végrehajtási intézet) osztja az igazságügyi miniszter indokolását és álláspontját.

- 12 A **felperes** arra hivatkozik, hogy a 12. sz. rendelet 4. §-a és 1. melléklete sérti a foglalkozás megválasztásának szabadságát, az egyenlőség általános elvét és a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, amelyek az alkotmányból következnek.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokolásának rövid bemutatása

- 13 A **Põhiseaduslikkuse järelevalve kolleegium** (az alkotmányosság vizsgálatáért felelős tanács) megállapította, hogy az eljárásban nem vitatott, hogy a felperes több mint 14 éven és 6 hónapon keresztül teljesített büntetés-végrehajtási tisztviselőként szolgálatot. A felperes utolsó munkaköri leírása szerint a munkaköri feladatai közé tartozott többek között az elektronikus felügyelet alatt álló személyeknek a felügyelő rendszeren keresztül történő felügyelete, valamint az e személyekre vonatkozó információk továbbítása, a felügyelő- és jelzőberendezések felügyelete, a riasztásokra való reagálás és a riasztásokra vonatkozó információk továbbítása, valamint a szabályok megsértésének megállapítása. Az eddigi szolgálati ideje alatt soha nem emeltek kifogást a felperessel szemben a szolgálati kötelezettségeinek teljesítése tekintetében. A hallással kapcsolatos követelmények – ideértve a hallókészülék vagy más segédeszköz használatának tilalmát – azután léptek hatályba, hogy a felperes több mint tíz éve szolgálatban volt. 2017-ben egy egészségügyi vizsgálat során megállapították, hogy a felperes hallása ez egyik fülle esetében nem felel meg a rögzített követelményeknek. A felperes arra hivatkozik, hogy a hallása e fülét érintően gyermekkorától csökkent mértékű. Az igazságügyi minisztérium megerősíti, hogy a hallókészülékeknek a büntetés-végrehajtási intézet területén történő használata nem tiltott kezdettől fogva. Az igazságügyi minisztérium és a Tartu Vangla (tartui büntetés-végrehajtási intézet) azzal indokolja a 12. sz. rendelettel megállapított követelményeket és korlátozásokat, hogy a közbiztonság és a közrend biztosítására vonatkozó követelmény miatt nem használható segédeszköz a hallással kapcsolatos követelmények teljesítése céljából: A korlátozott erőforrásokra tekintettel a felperesnek képesnek kell lennie egy büntetés-végrehajtási tisztviselő valamennyi olyan feladatának ellátására, amelyre képesítéssel rendelkezik, és szükség esetén segítséget kell nyújtania a rendőrség számára is. A büntetés-végrehajtási tisztviselő természetes hallásának ennél fogva olyan szinten kell lennie, amely segédeszköz nélkül is (például ha a hallókészülékben lemerül az elem vagy a készülék egy támadás során elveszik) minden esetben biztosítja a saját és más alkalmazottak biztonságát, valamint a korlátlan kommunikációt.
- 14 A fellebbviteli bíróság alkotmányosság vizsgálatára irányuló eljárást kezdeményezett a 12. sz. rendelet rendelkezései alkotmányosságának vizsgálata céljából. A határozatból azonban nem tűnik ki, hogy a bíróság vizsgálta volna, hogy a vitatott szabályozás összeegyeztethető-e az uniós joggal vagy valamely, annak végrehajtását szolgáló nemzeti rendelkezéssel. Az uniós jog teljes érvényesülésének biztosítása céljából szükség esetén az uniós joggal ellentétes nemzeti rendelkezések alkalmazását mellőzni kell, és nem kell megvárni e rendelkezéseknek az alkotmányosság vizsgálatára irányuló eljárásban történő

megsemmisítését (lásd többek között: 2018. december 4-i The Minister for Justice and Equality és Commissioner of the Garda Síochána ítélet, C-378/17, EU:C:2018:979, 50. pont).

- 15 Az alkotmány mellett az uniós jogból is következik az államhatalom azon kötelezettsége, hogy egyenlő bánásmódot tanúsítson, és ne alkalmazzon hátrányos megkülönböztetést a fogyatékkal élő személyek és a hasonló helyzetben lévő személyek tekintetében. Az EUSZ 2. cikk szerint az Európai Unió az egyenlőség elvén alapul. Az Európai Unió Alapjogi Chartája 21. cikkének (1) bekezdése tiltja többek között a fogyatékoságon alapuló bármely hátrányos megkülönböztetést. A 2000/78 irányelv célja az 1. cikke szerint a többek között a fogyatékoságon alapuló, foglalkoztatás és munkavégzés során alkalmazott hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem kereteinek a meghatározása. Az irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerint ezt az irányelvet minden személyre alkalmazni kell, mind a köz-, mind a magánszféra vonatkozásában, beleértve az állami szerveket is, többek között a munkafeltételekre tekintettel, beleértve az elbocsátást (c) pont). Az irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetés akkor áll fenn, ha fogyatékoság miatt valaki hasonló helyzetben lévő másik személyhez képest kedvezőtlen bánásmódban részesül, részesült vagy fog részesülni. Kétségtelen, hogy a tagállamok az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerint a 2. cikk (1) és (2) bekezdése ellenére rendelkezhetnek úgy, hogy az 1. cikkben említett okokkal kapcsolatos jellemzőn alapuló eltérő bánásmód nem jelent hátrányos megkülönböztetést, ha az érintett szakmai tevékenység jellege vagy gyakorlásának feltételrendszere miatt az ilyen jellemző lényeges és meghatározó szakmai követelményt képez, az ilyen kivétel előírása azonban csak akkor megengedett, ha a cél jogszerű, és a követelmény e céllal arányos. A 2. cikk (5) bekezdése szerint az irányelv nem érinti a nemzeti jog által meghatározott olyan intézkedéseket, amelyek egy demokratikus társadalomban a közbiztonság és a közrend fenntartásához, a bűncselekmények megakadályozásához, az egészség védelméhez és mások jogainak és szabadságának a védelméhez szükségesek. Az irányelv (18) preambulumbekkezdése leszögezi, hogy az irányelv nem kívánja megkülönböztetni a fegyveres erőktől, a rendőrségtől, a büntetés-végrehajtási vagy vészhelyzet-elhárító szolgálatoktól, hogy olyan személyeket vegyenek föl vagy foglalkoztassanak, akiknek nincsenek meg a szükséges képességeik, hogy a tőlük elvárt feladatokat elvégezzék e szolgálatok jogszabályban meghatározott működőképességének megőrzése céljából. Ezenkívül az Európai Unió Bírósága megállapította, hogy az említett szolgálat működőképességének és megfelelő működésének biztosítása a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében jogszerű célnak minősül a személyekkel szemben alkalmazott eltérő bánásmód tekintetében. Meg kell azonban vizsgálni, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás – az ilyen korlátozás rögzítése révén – arányos követelményt írt-e elő, illetve hogy ez a korlátozás alkalmas-e az elérni kívánt célkitűzés megvalósítására, és nem megy-e túl az annak eléréséhez szükséges mértéken (lásd többek között: 2014. november 13-i Vital Pérez ítélet, C-416/13, EU:C:2014:2371; 43–45. pont).

- 16 Az eljáró bírósági tanács azt az álláspontot képviseli, hogy az előtte folyamatban lévő, az alkotmányosság vizsgálatát érintő ügy eldöntéséhez az Európai Unió Bíróságának állásfoglalása szükséges abban a kérdésben, hogy a 2000/78 irányelv 2. cikkének a 4. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett (2) bekezdését úgy kell-e értelmezni, hogy az irányelvvel ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályok, amelyek azt írják elő, hogy az előírt normát el nem érő, csökkent hallás a büntetés-végrehajtási tisztviselői tevékenység abszolút akadályát képezi, és amelyek nem engedik meg korrekciós segédeszközök alkalmazását a hallással kapcsolatos követelmények teljesítésének megítélése céljából. Az eljáró bírósági tanács véleménye szerint sem az irányelv szövege, sem az Európai Unió Bíróságának a 2000/78 irányelv 4. cikkének (1) bekezdésével kapcsolatos ítélezési gyakorlata nem tesz lehetővé egyértelmű következtetéseket a jelen ügyre vonatkozóan. Az Európai Unió Bírósága előtt e kérdéssel kapcsolatos előzetes döntéshozatali eljárás sincs folyamatban. Következésképpen nem *acte clair*ről [egyértelmű jogi aktusról] vagy *acte éclairé*ről [értelmezett jogi aktusról] van szó.
- 17 A jelen ügyben a Riigikohus (legfelsőbb bíróság) az arányosság vizsgálatára irányuló eljárásban nem tudja közvetlenül vizsgálni egy nemzeti jogszabálynak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét. A PSJKS nem tartalmaz előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére vonatkozó rendelkezést. Előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztése azonban az alkotmányosság vizsgálatára irányuló eljárás keretében sem kizárt. Amennyiben az Európai Unió Bírósága az irányelv értelmezése során azt az álláspontot képviseli, hogy az irányelvvel ellentétesek az olyan nemzeti jogszabályok, amelyek azt írják elő, hogy az előírt normát el nem érő, csökkent hallás a büntetés-végrehajtási tisztviselői tevékenység abszolút akadályát képezi, és amelyek nem engedik meg korrekciós segédeszközök alkalmazását a hallással kapcsolatos követelmények teljesítésének megítélése céljából, a 12. sz. rendeletnek az alkotmányosság vizsgálatát érintő, a jelen ügyben vitatott rendelkezései összeegyeztethetetlenek az uniós joggal. Ebben az esetben a fellebbviteli bíróságnak a közigazgatási peres ügyben – az uniós jog elsőbbsége alapján – mellőznie kellett volna e rendelkezések alkalmazását, és nem kezdeményezhetett volna alkotmányosság vizsgálatára irányuló eljárást. Következésképpen az eljáró bírósági tanácsnak el kellene utasítania a kérelmet, mivel a megtámadott rendelkezések a PSJKS 9. §-ának (1) bekezdése és 14. §-ának (2) bekezdése szerint nem relevánsak a közigazgatási peres ügy eldöntése szempontjából. Amennyiben bebizonyosodik, hogy a vitatott rendelet összeegyeztethető az irányelvvel, önmagában ebből nem lehet arra következtetni, hogy e rendelkezések alkotmányosak, és az eljáró bírósági tanács folytathatja a rendelkezések alkotmányosságának vizsgálatát.